

Tilbagekaldte registreringer i nationalbibliografien – hvordan håndteres disse i Danbib og Bibliotek.dk ?

Problemstillingen vedrører i praksis primært Dansk bogfortegnelse.

Indledningsvist skal det præciseres, at hvis et materiale har været publiceret i Dansk bogfortegnelse i en længere periode og reelt har været i handlen eller er blevet udleveret, trækker vi ikke registreringer tilbage. Man kan ikke fortryde sine udgivelser og omskrive historien. Dette princip fraviges kun i tilfælde af at materialet har været genstand for retssag og i så fald konsulterer vi styrelsens jurist herom.

MEN: Ind imellem sker det, at en titel optages på trods af, at den slet ikke burde være optaget i nationalbibliografien.

Det kan skyldes, at den ved nærmere eftersyn viser sig ikke at falde ind under optagelseskriterierne (fx at den faktisk kun er for familien, er for intern, ikke er omfangsrig nok etc.). I sådanne tilfælde fjernes den fra Dansk bogfortegnelse (katalogkoden slettes), men vi lader posten bestå og tilføjer noten:

512 *a Registreres ikke i: Dansk bogfortegnelse

Biblioteker, der har materialet, kan så efterfølgende bruge registreringen alligevel, - ganske uproblematisk.

Deciderede tilbagekaldte eller fortrudte udgivelser

Hvis et materiale er modtaget (accessionspost) og evt. netop publiceret i Dansk bogfortegnelse, men udgiveren når at opdage fejl i udgivelsen (indholdsmæssigt, fysisk eller ophavsretligt) eller fortryder udgivelsen eller der faktisk slet ikke er tale om en udgivelse men blot om en foreløbig version, fjerner vi ligeledes en eventuel katalogkode for Dansk Bogfortegnelse , men lader posten bestå og har hidtil tilføjet noten:

512 *a Bogen er tilbagekaldt af forlaget

Da denne note ikke er særlig fremtrædende og først optræder ved fuldt udfoldet visning i grænseflader, har vi besluttet fremover at bibeholde noten og derudover tilføje et delfelt 245*Ø med indholdet "TILBAGEKALDT AF FORLAGET" (- eller "FORFATTEREN"). Dette vil gøre oplysningen tydelig, uden at man skal ind i udfoldede vis-formater.

Normalt vil vi sige, at tilbagetrækning kun kan ske inden for max et halvt års tid og kun såfremt man ikke har solgt eller udleveret materialet i vidt omfang. Forlag og/eller ophav er som hovedregel i sådanne tilfælde meget ivrige efter at få fjernet registreringen, - formentlig så de den helst helt slettet.

Når vi vælger at fjerne registreringen fra Dansk bogfortegnelse, er det dels udtryk for, at vi kan ikke bevise, at materialet er udgivet og har nået at være i handel, blot fordi vi har fået et eksemplar, dels for at en registrering af et fejltræk, der slet ikke er nået rigtig ud, ofte kun generer ikke kun udgiverne men også bibliotekerne bredt.

Når vi vælger ikke at slette posten helt, skyldes det bl.a. hensynet til pligtafleveringsbibliotekerne, der kan have nået at modtage pligtafleveringseksemplarer eller andre der kan have hørt om materialet. Hvis vi

slettede posten ville man undre sig over, hvorfor materialet ikke indgik i nationalbibliografien og tro at dét var en fejl.

Publicering

Posterne ajourføres med de nye oplysninger i Danbib og bibliotek.dk og udsendes via katalogkoder til bibliotekerne (BKR-kode (Rettelse til fysiske bøger) eller DAT-kode (netmaterialer)), hvis posten har været publiceret i Dansk bogfortegnelse/BKM.

Det er alene DBC's post, der ajourføres. Vi rører ikke ved bibliotekernes (herunder pligtafleveringsbibliotekernes poster). Hvis vi får henvendelser vedr. poster i fælleskatalogen indberettet af et bibliotek, henviser vi altid til biblioteket, der så må tage beslutning om, man vil fremsende en slettepost eller ej.

På DBC har vi diskuteret om det er rimeligt overfor bl.a. forfatteren, at en bog der trækkes tilbage fra nationalbibliografien og hvor posten ikke slettes, skal blive ved med at blive husket, indgå i søgninger mv. i bibliotek.dk. Vi har modtaget flere henvendelser fra forfattere, der føler sig generet af deres tilbagetrukne titler fortsat optræder i bibliotek.dk

DBC's repræsentant i BIL-udvalget har forespurgt udvalget, hvorvidt vi skulle nøjes med at have denne type poster i Danbib og ikke bibliotek.dk. Umiddelbart fastholdt udvalget ønsket om, at de fortsat burde fremgå af bibliotek.dk.

Finder BIR vores håndtering af tilbagetrukne titler i orden?

Har BIR en holdning til om tilbagetrukne titler alene bør fremgå af Danbib og ikke bibliotek.dk, nu de ikke er en del af nationalbibliografien mere? (I så fald bør denne vendes med BIL, hvis der er uoverensstemmelse.)

Eksempler

Som inspiration til problemstillingen har vi følgende sager:

Ph.d.-afhandlinger indeholdende personfølsomme data (34 stk i alt) f.eks. faust 51970098.

Publikationer hvor forlaget ikke har copyright (5 stk.) f.eks. faust 51631331.

E-bogen: Når sjælen brænder – en guide for transkønnede, ISBN 9788740481648, udgivet via Saxo Publish og modtaget via Publizon 27/4 2016.

Forfatteren henvender sig efterfølgende til os og vil have trukket bogen tilbage. Vi har endnu ikke registreret bogen færdig, men respekterer forfatterens ønske og påfører accessionsposten noten *Bogen tilbagekaldt fra forlaget* fremfor at publicere registreringen i bogfortegnelsen. Herefter får vi en henvendelse fra forfatteren, der ønsker posten helt fjernet fra bibliotek.dk

Med til historien hører dog også at bogen faktisk optræder på <http://www.arnoldbusck.dk/boeger/krimi-og-spaending/naar-sjaelen-braender-en-guide-transkoennede#product-preview> (læseprøven er dog fjernet), mens den ses fjernet fra andre netboghandlere, selvom den optræder i googlesøgninger (man får *siden findes ikke*, når man klikker videre).

Et andet eksempel er bogen Aya Mortag Freund: Foucault i Villa Ville Kulla & Mellem stigma og støttet, Faust 5 216 775 2, der efter optagelse i bogfortegnelsen viste sig at være en foreløbig udgave af en endnu ikke færdiggjort ph.d.-afhandling og hvor forfatteren derfor bad os trække registreringen tilbage. Det har vi gjort, men den optræder fortsat i bibliotek.dk, hvad forfatteren har svært ved at forstå.